

Respectiv ANTOANETA OPRİȘ este creator de conținut cu experiență în mass-media, relații publice și comunicare. Membru fondator al Code for Romania, coautor al filmului documentar *colectiv*, mama lui Iacob, a lui Timon și a Filippei. Volumul de față prezintă povestea experienței sale de părinte, aproape exclusiv prin prisma discuțiilor avute de-a lungul anilor cu copiii. Discuții oneste și necenzurate care radiografiază cu umor și ironie relația adult-copil-adult.

IMA (Anne Marguerite de Hillerin) desenează la fel de ușor precum respiră. Adoră animalele, și plantele, și oamenii, și lumina, și vântul, și ploaia. Locuiește la Paris, unde a lucrat în publicitate, a creat și a expus paravane și gravuri cu nuduri. IMA este mama lui Marie și omul care se poate să fi inventat jocul. Aceasta este prima carte pe care o ilustrează.

JELEA (Livia Jelea) desenează cu bucurie, cu umor, cu ironie, cu voluptate, cu creionul, cu pixul, cu degetul pe tabletă. Face asta oricând nu se plimbă pe străzi cu oameni mulți, sau când nu bea cafea, sau când nu povestește ceva minunat. Livia se bucură ca un clopoțel. Aceasta este prima carte pe care o ilustrează.

ANA (Ana Opriș) a desenat pentru nepoții ei. Când nepoții au ajuns personaje de carte, desenele ei au ajuns ilustrații de carte. Locuiește în Italia și peste tot în lume, lucrează în comunicare digitală și iubește *matcha*. Ana poate face statuile să râdă în hohote. Aceasta este prima carte pe care o ilustrează.

Antoaneta Opriș

-Mami? -Da, dragoste!

(jurnal)

Ilustrații de
ANNE MARGUERITE DE HILLERIN
LIVIA JELEA
ANA OPRİȘ

Septembrie 2006

Iacob a împlinit astăzi un an! Unul întreg! Am fost cu Niall la Breaza să-l pupăm și să-l strângem în brațe.

Ca de obicei, nu părea foarte interesat de noi. Avea treabă prin curte. Se vede că dorește din ce în ce mai mult să meargă în două picioare, dar e prea rapid în patru ca să merite efortul. În patru picioare a ajuns azi la As, s-a ridicat singur în două picioare, cu mișcări domoale. Taman în timp ce patrupelele blănos începea să mănânce, patrupelele-om s-a aplecat ușor și a luat și el între degete puțină mâncare, poate ca să guste, poate ca să se joace – nu se știe. Câinele a reacționat (normal!) și l-a mușcat rapid și ferm. L-a mușcat de față. Noroc că, neținându-se prea bine în două picioare, hoțul s-a dezzechilibrat și a căzut la prima atingere. Eram la câțiva centimetri distanță de ei, dar totul a fost așa de rapid că nu am putut interveni.

S-a speriat puțin și a început să plângă. L-am luat în brațe și l-am spălat pe față. Era doar ușor zgâriat pe obrazul stâng. Am revenit imediat în curte, să ne jucăm cu câinele care terminase de mâncat. I-am explicat că nu are niciodată voie să-i ia mâncarea. A priceput. Țin mult să nu-i fie deloc și niciodată frică de animale. Să nu se isterizeze când le vede. Să învețe să le înțeleagă, să le respecte și să se comporte corect cu ele.

Înnebunesc când văd adulți și copii pieriți de teamă în preajma animalelor. Asta e clar ceva ce copiii învață de la cei mari, nu se naște nimeni cu teamă de câini sau de pisici. Iacob crește cu un malamut, doi collie și o pisică, deci nu are altă șansă decât să fie un magician de animale. Chiar dacă e unul zgâriat și puțin capsat.

În fine, ce e mai important este că după ce ne-am jucat cu As și m-am asigurat că nu a rămas niciunul cu vreo teamă de celălalt, copilul a pornit sigur și horărât, pe picioarele lui din spate, la pas, prin curte. Și până seara nu a mers decât în aceste două picioare. Oare o fi efectul mușcăturii de câine? Sau doar o fi vrut să facă ceva memorabil la prima lui aniversare?

E foarte posibil ca mâine să meargă tot în patru, din motive de agilitate și viteză, dar îmi place cum a marcat ziua de azi.

Aaa, și încă ceva: aș vrea să nu-i dispară niciodată reflexele astea roșcate, vrăjitoarești din păr.

Aprilie 2007

În după-amiaza asta l-am pierdut prin curte. M-au trecut puțin transpirațiile. L-am căutat peste tot, l-am strigat până am răgușit. Nu era de găsit, deși îl auzeam că răspunde calm și cântat: „Daaa! Daaa!” L-am întrebat unde este. „Aici, aici.” Cred că niciodată nu mi-am dorit să știe mai multe cuvinte ca astăzi. Cu cât vorbește el acum, nu mă putea ajuta oricum prea mult. În fine, mai rău m-a chinuit faptul că-l auzeam și nu puteam afla unde este.

După zece minute care mi-au părut ore întregi, l-am găsit: urcat cam la 4,5 metri înălțime, în nuc. Stătea în picioare fericit și aștepta să-l vedem. În picioare, pe o creangă! Abia când am dat cu ochii de el mi-a fugit cu adevărat pământul de sub picioare. Am îngăimat:

- Cum te-ai urcat acolo?
- Ca o maimușă!
- Și cum te vei da jos?
- Ca o maimușă!

Exact așa s-a dat jos. Ca o maimuță. S-a prelinș pe lemn, strângând ramurile groase cu picioarele și cu mâinile. Cu mișcări calme, sigure, parcă exersate. Până la scara pe care o împrumutase Doru și pe care a sprijinit-o de nuc când a adus-o înapoi, neștiind că e un acrobat în curte. Pe scară a coborât ca un om mare. L-am îmbrățișat și l-am aruncat în sus, bucuroasă că... că nu a murit. L-am lăudat. Că nu a murit.

Îmi dau seama că s-a născut fără teamă. Exact așa! Poate să facă orice, poate ajunge oriunde. Minteia lui îi dă voie să facă asta. Iar asta e ceva ce nu trebuie să se piardă. E clar că teama se deprinde, se exersează. Aș vrea să aflu cât mai târziu că ea

există și așa mai vrea să nu aflu asta de la mine. Atât. Așa vrea ca în viața noastră viitoare să nu fie niciodată vorba despre noi și temerile noastre de adulți. Trebuie să facem cumva ca să fie vorba despre el și despre lipsa lui de teamă.

M-am speriat îngrozitor azi, dar asta e doar treaba mea. Dacă văd ziua de azi din perspectiva lui, m-am speriat degeaba. Dacă văd ziua de azi din perspectiva mea necabotină, m-am speriat, dar mi-a trecut deja.

Nu va fi ușor, dar voi învăța cum se face. *Shit! I'm so not prepared for that!*

 Iacob are 1 an și 7 luni

Februarie 2008

Suntem de trei zile internați la „Grigore Alexandrescu”. Stăm într-o mică rezervă. Doar noi. El păzește prin geam curtea și strigă la oricine vrea să se parcheze în locul unui Peugeot vernil despre care a decis că e al lui, că *el* vine zilnic cu el la spital.

Este pacientul doctorului Ulmeanu care e și directorul spitalului. La prima consultație, când a aflat că rămânem în spital, i-a spus doctorului că e un prost. Doctorul i-a spus că el e și mai prost.

- Dar tu ești foarte-foarte prost.
- Tu ești extraordinar de prost.
- Tu ești îngrozitor de prost.

Brusc, au încetat amândoi acest schimb de replici (halucinant mai ales pentru stolul de rezidenți din jurul profesorului) și s-au împrietenit. La prima vizită de după internare i-a spus prietenului său că femeile de la curățenie „sunt niște tâmpite, vin în camera noastră să șteargă pe jos când eu dorm și îmi strică somnul în fiecare dimineață”. Ulmeanu i-a dat dreptate. De a doua zi, femeile au venit la curățenie puțin mai târziu

Azi i-a zis că nu-i place mâncarea din spital.

- Dar ție ce-ți place să mănânci?
- Cârnați!
- Ha! Și mie la fel, de Pleșcoi! Dar cârnații trebuie mâncați și cu roșii, cu salată, da?
- OK, OK. Dar tu de ce ești așa gras?

De abia în acest moment am crezut că vor muri *toți* oamenii cu care umblă acest profesor: asistente, rezidenți, alți

pediatru. Marele uriaș bun a continuat și consultul, dar și discuția cu Iacob pe cel mai lejer ton.

— Mănânc tot grișul cu lapte care rămâne de la copiii internați în spital.

Nu știu cât mai stăm aici, Iacob nu pare să se simtă închis, nu cere să meargă acasă. Are mereu ceva interesant de descoperit. Nasol e că ne cam urăște personalul pentru că nu lasă pe nimeni să se apropie de el și strigă: „Luați mâna de pe mine! Să vină grasul!“ Iar grasul vine.

Eu așa ceva nu am mai pomenit – așa un doctor. Bag mâna-n foc că e la fel cu toți copiii. Cred că toți s-ar putea distra de minune în spitalul ăsta, dacă ar vrea, pentru că doctorul ăsta e un copil mare și genial.

☀ Iacob are 2 ani și 5 luni

Martie 2008

Iacob taie lemne. Iacob taie lemne cu toporul.

De pe la șase luni i-a dat tata unelte mici, potrivite pentru mânuțele lui. Le-a folosit pe toate perfect, cu atenție și dexteritate. Ciocane, cuie, clești, topoare, fierăstraie, foarfeci de orice fel, chestii despre care eu nu știu nici cum se numesc și nici la ce sunt bune. E clar că are un talent nativ pentru a face lucruri cu propriile mâini – îndemânarea asta a lui nu e ceva comun. Dar parcă să tai lemne cu toporul la doi ani jumate e cam mult – nu știu. Evident că-l las în treaba lui. În schimb, cam toată lumea din jur dorește să-l salveze. Oamenii dezvoltă o responsabilitate față de acest copil ai cărui părinți nu știu ce fac. Îi spun aproape toți că-și va tăia mâinile, că se va umple de sânge, că va muri în chinuri. Scenarii apocaliptice i se descriu în amănunt de către binevoitori. Oamenii ăștia chiar nu se aud vorbind, nu aud ce-i spun unui copil de nici trei ani. Ce e mișto e că nici Iacob nu-i aude pe ei. Își vede de treaba lui ca și cum ar fi surd. Și-n jur înnebunesc adulții.

E genial tabloul ăsta al copilului calm, tăcut, care face cu mare dedicare ceva impresionant, în timp ce în jurul lui adulții au capul în flăcări. Din când în când se mai oprește ca să arate cuiva cum a înaintat cu „proiectul“. El face „proiecte“.

Cred că ăsta e primul nostru moment de complicitate adevărată. Eu îl susțin în „proiectele“ cu topoare, el știe asta și nu are nevoie să mai audă nimic. De la nimeni.

☀ Iacob are 2 ani și 6 luni

Aprilie 2008

- Lumânări.
- Lumânări.
- În engleză: *candles*.
- *Candles*.
- În germană: *Kerzen*.
- *Kerzen*
- În franceză: *bougies*.
- Mami, ești chiar prostuță! Bujiiile sunt alea care aprind

motorul la mașină. Nu lumânările.

M-a privit așa de amuzat! Îi scânteiau ochii de comicul acestui moment în care eu îl învățam să vorbească limbi străine, dar nu știam cele simple și decente: diferența dintre bujii și lumânări.

Acest băiat care nu s-a jucat până acum cu nicio jucărie, dar care a cărat după el de la șase luni topoare, prelungitoare, mașini de călcat, bormașini defecte, e normal să știe de-astea înainte să știe să vorbească.

🌀 Iacob are 2 ani și 7 luni

Noiembrie 2008

Azi am ajuns târziu să-l iau de la grădiniță. M-a invitat Meri la ea în birou. A început din senin să-mi vorbească despre violență, cum copiii trebuie feriți de așa ceva – nu pricepeam unde bate. Ea continua. La un moment dat am întrebat despre ce e vorba, că nu înțelegeam ce i-a venit.

— Iacob le-a povestit copiilor cum îl bate tatăl lui, strivindu-i degetele în ușa de la sufragerie.

Am simțit că mă transform în stană de piatră. Cu furnicături mici și electrice care-mi cuprindeau degetele și apoi mâinile, și picioarele, și fața, și tot corpul. Am îngăimat:

— Și v-ați uitat la degetele lui?

— Nu, nu este nevoie. Iacob *nu* este un copil bătut, asta se vede din avion și știm cu toții. Dar o problemă există. Probabil că vede filme cu violență?

— Nu avem televizor, nu am avut niciodată.

— A văzut ceva asemănător pe undeva, descria cu detalii, totul era foarte credibil.

— Chiar nu știu unde ar fi putut vedea așa ceva.

— Oriunde, vă spun eu. Mai ales acolo unde nu vă puteți închipui. Dar vorbiți cu el, întrebați-l. E ușor de aflat lucruri de la copii, iar unul ca Iacob trebuie doar întrebat ca să spună adevărul.

Am ieșit ușor amețită din birou. Am împachetat copilul și am plecat spre casă, pe jos. Era un frig ud, dar mirosea puțin a frunze arse, ceea ce mi-a dat o stare de acasă de care aveam nevoie. Am început discuția pe tonul obișnuit cu care discutăm în fiecare zi pe drumul spre casă:

— Azi le-ai povestit copiilor cum te bate tati, cum îți strivește degetele în ușa de la sufragerie.

— Daaa! A fost super!

— Dar era o minciună!

— Nu, era o poveste.

— O poveste pe care, dacă o credea cineva...

— Era ceva! Dar noi nu credem poveștile astea. Le spunem ca să ne distrăm, toți băieții știu asta.

— Aham, OK. Deci e ceva între tine și băieți.

— Da. Doar atât. Să-i spui tu și lui Meri.

Pare că dacă-mi fac jobul ăsta de mamă, lăsându-mă complet pe mâna lui, totul va fi bine.

☀ Iacob are 3 ani și 2 luni

Decembrie 2008

Se cațără pe tăblia patului din dormitorul nostru și mă anunță deodată, pe un ton plat, egal:

— Mă doare pula.

— Pula?! Adică unde te doare? Îi răspund pe un ton la fel de plat, *poker faced*.

— Aici.

Îmi arată zona șoldului.

— Aia se numește *șold*.

— Șold! Nu am mai auzit cuvântul ăsta. Puteam să jur că aici e pula.

— Nu, acolo e șoldul.

Atât. Eram sigură că mă va întreba unde e pula. Pula e puța? De ce sunt mai multe cuvinte pentru asta? Care e diferența dintre ele? Pula, pula, pula, pula. Nu a întrebat nimic. A reținut cuvântul nou. La cină i-a spus lui Alex că-l doare șoldul.

M-am dezamăgit eu pe mine când am văzut că m-a speriat doar gândul că în vocabularul lui Iacob ar fi putut intra „pula“. Nu a intrat „pula“, a intrat „șoldul“. Sau au intrat amândouă. Nici nu contează. Să știe cuvinte, să întrebe, să afle, să priceapă, să rețină, și să prețuiască toate cuvintele. Inclusiv „pula“. Ce mare tâmpită sunt!

☀ Iacob are 3 ani și 3 luni